

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.843/2018/7.

A tanács tagjai: dr. Kovács András a tanács elnöke
dr. Fekete Ildikó előadó bíró
dr. Vítál-Eigner Beáta bíró

A felperes: (...)

A felperes képviselője: Dr. Hernádi Ügyvédi Iroda

Az alperes: Békés Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője: (...) főosztályvezető-helyettes

A per tárgya: kiskorú védelembevételének megszüntetése tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, 2.K.27.029/2018/12.

Rendelkező rész

A Kúria a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.029/2018/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és M.A házasságából (...) 2011. november 15. napján L.L. (a továbbiakban: kiskorú) gyermekük született.

- [2] A Békés Megyei Kormányhivatal Gyulai Járási Hivatala a 2016. március 9. napján kelt határozatával a kiskorút védelembe vette, azon indokolással, hogy felmerült a bántalmazás gyanúja az anya részéről, a szülők közötti kommunikáció hiánya veszélyezteti a gyermeket, nem sikerül háziorvost találni, nevelési módszereik eltérőek, kompromisszumra képtelenek, párkapcsolati problémáikat nem tudják félretenni.
- [3] A Gyulai Járásbíróság a 7.P.20.717/2015/17. számú ítéletével a gyermek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására az anyát jogosította fel. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ezen rendelkezését helybenhagyta.
- [4] A (...)i Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kezdeményezése alapján az elsőfokú gyámhatóság 2016. november 24. napján a védelembevétel rendkívüli felülvizsgálata iránt hivatalból eljárást indított. A Békés Megyei Kormányhivatal Gyulai Járási Hivatala a 2017. október 9. napján kelt BE-04/02/00688/140/2017. számú határozatával a védelembevétel rendkívüli felülvizsgálata ügyében hivatalból megindult gyámhatósági eljárásban a gyermek védelembevételét megszüntette. A határozat indokolása szerint a gyermek veszélyeztetettsége nem igazolódott az eljárás során, az édesanya szeretetteljesen és felelősségteljesen gondozza, neveli, a vizsgálat veszélyeztető körülményt nem tárt fel.
- [5] A felperes fellebbezett a határozat ellen, majd a gyámhatóság a 2017. november 10. napján kelt BE-04/02/00688-150/2017. számú határozatával az elsőfokú határozatot kiegészítette azzal, hogy megállapította K.Gy. esetmenedzser tisztsége a határozat jogerőre emelkedését követően megszűnik. A határozat indokolása is kiegészítésre került azzal, hogy a gyámhatósági eljárás során az ügyintézési határidő nem került megtartásra, a jogszabály által meghatározott 21 napot 16 nappal túllépte a gyámhatóság, ezért fizetési kötelezettséget állapított meg. A felperes fellebbezésének elbírálása során az alperes a 2017. október 9. napján kelt VE/15/00869-4/2017. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [6] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az elsőfokú hatóság új eljárásra utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az első fokon eljáró hatóság 322 napon át folytatta le a rendkívüli felülvizsgálati eljárást, ezzel megsértette a Ket. 1. § (2a) bekezdésében meghatározott alapelveket, valamint a 2. §-ban írt követelményeket. A határozat indokolási részébe foglalt tényállás-ismertetés hiányos és téves, az eltérő nevelési módszerek értékelése sem egészségügyi, sem gyámügyi, sem egyéb szempontból nem került szóba az eljárás során, és azokat nem értékelték. Álláspontja szerint a rendkívüli felülvizsgálati eljárás megindításának sem jogi, sem ténybeli alapja nem volt, ezért annak megindítása jogsértő volt. Kifogásolta, hogy az anya a gyámügyi vállalásainak többségét nem tartja be, továbbá azt a hatóság sem tartatja be vele. Megítélése szerint az eredeti védelembevételi okok a mai napig fennállnak, azok nem szűntek meg. Kifogásolta, hogy a (...)i Családsegítő és Gyermekjóléti Központ illetékességének hiányát állapította meg, amely aggályos, hiszen az intézmény ellátási terület (...)ra terjed ki, amely a felperesi lakóhellyel egyező. Kérte a per során tanúk idézését.
- [7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

A bíróság ítélete

- [8] A bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és elutasította azt. Ítéletének indokolásában a Pp. 309/A. §-ára, és 215. §-ára, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 69. § (1) bekezdésére és a gyámhatóságokról,

valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 90. § (1) bekezdésére hivatkozott. Leszögezte, hogy azt kellett vizsgálnia, hogy a védelembevételi eljárás megszüntetése során az irányadó jogszabályi rendelkezéseket betartották-e, és megalapozottan jutott-e a hatóság arra az álláspontra, hogy a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn, ezért a védelembevétel fenntartása már nem indokolt.

[9] A bíróság a felperes által hivatkozott alapelvek sérelmét nem állapította meg, tekintettel arra, hogy a hatóság teljes körű tényállás-felderítési kötelezettségének eleget tett, mellyel a határozat meghozatalának alapjául szolgáló tényeket, körülményeket teljes körűen feltárva járt el, a kiskorú érdekeit figyelembe vette. A Ket. 7. §-ának sérelmét sem állapította meg a bíróság, figyelemmel arra, hogy a hatóság a valóság feltárása érdekében szükséges szakértői bizonyítást lefolytatta, megállapította a bíróság, hogy az alperes határozata a Ket. 72. §-ában támasztott tartalmi követelményeknek is megfelel. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a védelembevétel megszüntetése körében a védelembevételt megalapozó körülmények, így a kommunikációs feszültség, bántalmazás, háziorvos választás tekintetében problémák fennállását, illetőleg megszüntét kellett vizsgálni. Osztotta a bíróság az alperes érvelését, miszerint a házasság felbontása a megváltozott családi körülmények önmagukban teremtenek egy konfliktusos helyzetet, de ennek feloldása nem a hatóság feladata. A szülők kommunikációs nehézségének a részbeni megoldását támasztják alá a becsatolt és az eljárás során keletkezett e-mail váltások. A szülők közötti feszültség teljes feloldása nem a hatóságok feladata, és önmagában ez nem szolgálhat eszközül a felperes számára, hogy a gyermeket és a gyermeket gondozó szülőt kontroll alatt tartsa. A Ptk.-ból levezethető tájékoztatási kötelezettség a gyermeket gondozó szülő részéről nem alapozza meg azt a felperesi elvárást, miszerint minden napról, minden körülményről, minden orvosi látogatásról részletes orvosi ambuláns lapokkal alátámasztott, a gyógyszeres kezelés betartását is feltáró tájékoztatást kellene adnia az anyának.

[10] Az eljárás elhúzódására vonatkozó felperesi hivatkozás körében a bíróság megállapította, hogy az eljárás során beszerzett szakértői vélemények, megkeresések, melyek a tényállás teljes feltárásához és a veszélyeztetettséget megalapozó körülmények kizárásának megállapíthatóságához vezettek, indokoltak, szükségszerűek voltak, és az ezek beszerzésével felmerült idő nem vehető figyelembe. Önmagában a megállapított határidő túllépés az ügy érdemére nem hatott ki.

[11] Hangsúlyozta a bíróság, hogy a védelembevétel megszüntetésekor fennálló veszélyeztető körülményeket a felperes igazolni és bizonyítani nem tudta. A felperes által hivatkozott, a gyermeket nevelő szülő által eszközölt bántalmazások ténye és az erkölcsi veszélyeztetettség a beszerzett szakértői vélemények alapján nem nyert alátámasztást.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megsemmisítését és a bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a bíróság megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, 339/A. §-át, és a 339/B. §-át. Kifogásolta, hogy a bíróság számos, a felperes által előadott bizonyítékot figyelmen kívül hagyott, a gyámhatóság az ügy érdemére kiható eljárási és anyagi jogi jogszabálysértéseket követett el, amelyeket a másodfokú gyámhatóság sem orvosolt a helybenhagyó határozattal. Ismertette, hogy a gyermek védelembevételének elrendelésekor számára és az édesanya részére is esetmenedzser került kijelölésre, akik nevelési-gondozási tervet készítettek, a szülők számára magatartási szabályokat rögzítettek. Mediátor alkalmazásra is sor került. A gyámügyi eljárás során számos bizonyítékot nyújtott be arra vonatkozóan, hogy az anya az előírt és általa vállalt magatartási szabályokat nem tartja be, mivel a gyermek egészségét és testi-lelki-szellemi fejlődését veszélyezteti. Bizonyítékai alaposak voltak, mint ügyirati bizonyítékok, orvosi vélemények, az eljárás idején keletkezett elektronikus levelek, sms üzenetek, hangfelvételek, közjegyzői

ténytanúsítvány, illetve esetkonferencián és gyámügyi tárgyaláson tett szóbeli nyilatkozatok. A gyámhatóság ezeket a bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta, és az eljárás során még csak egy figyelmeztetésben sem részesítette az anyát. Kifejtette, hogy további szabálytalanságokra és jogsértésekre is fény derült, amikor ügyféli jogállásával élve az aktába betekintett, iratmásolatokat kért, és panaszos beadványokat tett a hivatalvezetőnél, vagy az osztályvezetőnél, további bizonyítékokat nyújtott be. Egy idő után a gyámügyi szakügyintéző megtagadta tőle az iratbetekintést, és iratmásolás lehetőségét. A Békés Megyei Főügyészséghez fordult segítségért, a főügyészség törvényességi eljárást indított és felhívta az ügyintéző figyelmét arra, hogy biztosítsa számára az iratbetekintési lehetőséget, amely meg is történt.

- [13] Sérelmezte a felperes, hogy a bíróság ítéletében az ügyészi intézkedéseket és az aktában levő vonatkozó iratokat egyszerűen letagadta. Kifogásolta a felperes, hogy a bíró nem törekedett a törvénysértések kivizsgálására, ellenkezőleg, a felperes bizonyítási indítványának nem adott helyt, igyekezett megakadályozni, hogy a felperes, illetve jogi képviselője érveiket álláspontjukat kifejtsék, bizonyítékaikra hivatkozhassanak, illetve azokat bemutassák. A felperes álláspontja szerint a bíróság ítéletében rendkívüli részletességgel és ellene elfogultan ismertette a gyámügyi eljárás olyan részleteit, amelyeknek semmilyen törvényességi felülvizsgálati vonatkozása nincs, ellenben elhallgatott minden törvénysértést, amelyeket a bírósághoz a másodfokú gyámhatóság határozat ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében, illetve két darab tárgyalást előkészítő iratában részletesen és tételesen kifejtett és körültekintően bizonyított. A felperes álláspontja szerint a bíróság törvényességi felülvizsgálati kötelezettségének nem tett eleget, a panaszolt és alaposan bizonyított jogsértéseket nem vizsgálta ki, sőt azokat az ítéleti tényállás ismertetésében elhallgatta, például az ügyészi intézkedés tényét.
- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [16] A Kúria álláspontja szerint a bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le.
- [17] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.
- [18] Helyesen rögzítette a felperes felülvizsgálati kérelme, hogy a bíróság a közigazgatási perben jogszerűségi vizsgálatot végez, azt kell, hogy megállapítsa, hogy a keresettel támadott közigazgatási határozat megfelel-e a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. A perbeli ügyben nem vitásan a kiskorú védelembevételének gyámhatósági megszüntetésekor azt kellett vizsgálni, hogy ezen megszüntetés jogszabályi feltételei fennállnak-e vagy sem, illetőleg a kiskorú védelemben tartása továbbra is indokolt-e.
- [19] A felperes felülvizsgálati kérelme a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését állította. Az általánosan kialakult és következetes legfelsőbb bírósági - kúriai gyakorlat szerint, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást, vagyis azt sérelmezi, hogy a bíróság a tényállást a Pp. 206. §-ának megsértésével állapította meg, a jogerős ítélet érintésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. Nem állapítható meg azonban jogszabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A Pp. 206. §-a szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás - ha az nem iratellenes vagy logikátlan - felülvizsgálata nem lehet eredményes, a felülvizsgálati eljárásban

ugyanis felülmérlegelésnek nincs helye. Nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés.

- [20] A Kúria álláspontja szerint a bíróság a bizonyításra vonatkozó ezen törvényi rendelkezést nem sértette meg, körületekintően és részletesen vizsgálta, értékelte a gyámhatósági eljárásban feltártakat, az egyes bizonyítékok összevetésével jutott arra a logikus és okszerű következtetésre, hogy a keresettel támadott alperesi határozat nem jogszabálysértő.
- [21] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében egyéb, az ügyben alkalmazott jogszabály megsértését nem jelölte meg, sem a gyermek védelembevételének, sem a védelembevétel megszüntetésének Gyvt., illetve Gyer.-beli szabályainak megsértésére nem hivatkozott.
- [22] A perbeli iratokból megállapítható volt, hogy a bíróság korlátozás nélkül biztosította a felperes és jogi képviselője részére is észrevételeinek, indítványainak előadását, a bizonyítási indítvány elutasításáról hozott döntését megindokolta.
- [23] Iratellenesen hivatkozott a felperes az ügyészi intézkedés fellelhetőségére, a közigazgatási iratanyagban két ügyészi megkeresés található, amelyek nem tartalmaznak tényleges ügyészi intézkedést, és arra vonatkozó közlést sem, hogy a főügyészség törvényességi eljárást indított volna. Megjegyzi a Kúria, hogy a felperes a bíróság előtt sem mutatott be ügyészi intézkedést tartalmazó iratot, az erre vonatkozó alperesi vitatást megcáfolni nem tudta.
- [24] A felperes által felhozott érvek a gyermek védelembevételének megszüntetését elrendelő határozat jogszerűségére nem hatottak ki.
- [25] A Kúria megítélése szerint a bíróság helytállóan fogalmazta meg a tisztázandó tényállási elemeket. A releváns tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján megalapozottan állapította meg, a bizonyítékokat egyenként és a maguk összességében is vizsgálta és értékelte, meggyőződése szerint bírálta el, annak eredményeként levont okszerű jogi következtetéssel a Kúria is egyetértett.
- [26] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [27] *A kiskorú védelembevételének megszüntetése iránti eljárásban azt kell vizsgálni, hogy a védelembevételt megalapozó tények és körülmények fennállnak-e, avagy azok megszűnése miatt a védelembevétel további fenntartása már nem indokolt.*

Záró rész

- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [29] A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [30] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles, amelynek mértéke az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésének megfelelően alakult.

Budapest, 2019. szeptember 3.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró,

Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró